

*Justitieminister Morgan Johansson
Justitiedepartementet
Regeringskansliet
103 33 Stockholm*

Svarttaxins framfart på Facebook m. m.

På senare tid har olaglig taxitrafik (svarttaxi) börjat organiseras på Facebook. Från polishåll uppges att användningen av sociala medier för att annonsera och beställa svarttaxi försvårar polisens tillsynsarbete. Därtill uppger myndigheten att den inte har resurser att kontrollera taxi eller övrig yrkestrafik. Svenska Taxiförbundet uppmanar regeringen att ge Polisen ett nationellt uppdrag att motverka svarttaxi samt att genomföra en översyn av regelverket för att Polisen ska kunna följa de digitala spår som svarttaxi lämnar efter sig.

Taxibranschen har under lång tid arbetat mot osund konkurrens som bygger på fusk med skatter och bidrag. Tack vare ett tydligare regelverk har de tidigare problemen med oredovisade körningar minskat. Lagstiftarna har tagit ett ansvar mot den oseriösa verksamheten genom att införa krav på att taxibilars körningar ska rapporteras digitalt till Skattemyndigheten.

Tyvär hittar fuskets ständigt nya vägar. Ett exempel var taxitjänsten Uberpop, där förare utan såväl taxibil som taxiförarlicens, kunde bedriva yrkesmässig trafik utan kontroll av skattemyndigheten. Även i det fallet ledde myndigheters och lagstiftares tydliga hållning till att verksamheten upphörde.

Nu växer svarttaxi istället fram på en ny plattform – Facebook. I skydd av slutna Facebookgrupper har det uppstått en möjlighet att erbjuda obeskattade taxitjänster till tusentals kunder. Tjänsterna erbjuds på ett företagsmässigt sätt med instruktioner om hur man ska hantera betalningar och klagomål. Eftersom verksamheten bedrivs anonymt är den svår att komma åt då både prissättning och betalning sker i hemlighet.

Svarttaxi via sociala medier

På Facebook finns idag ett stort antal företagsliknande grupper med namn som ”Vem kör” och ”Vem kör ikväll” och ”Svarttaxi”. Annonsering och beställning sker via Facebook och förare behöver inte längre cirkulera i stadens centrala delar för att få kunder.

Svenska Taxiförbundets bild är att denna svarttaxiverksamhet ökar snabbt och att det har kommit att bli stort hot mot seriös taxi. Vid en genomgång på Facebook (september 2017) framkom att det finns mer än 100 slutna, företagsliknande grupper som erbjuder svarttaxi i Sverige. Grupperna har cirka 90 000 medlemmar. På vissa håll har tjänsten fått ett mycket starkt fäste. I enbart Göteborg och Kungsbacka finns över 20 000 anslutna medlemmar till dessa Facebookgrupper.

Omsättningen för svarttaxigrupperna på Facebook beräknas uppgå till drygt en halv miljard kronor. Skattebortfallet motsvarar kostnaden att anställa drygt 450 lärare per år.

Från flera håll rapporteras det om att taxiföretagen måste lägga ner sin verksamhet på kvällar och helger. Den olagliga taxitrafiken skadar den bransch som garanterar tillgängligheten i samhället. Förbundets granskning visar att grupperna är betydligt mer organiserade och företagslika än vad som tidigare rapporterats. Förutom förlorade skatteintäkter innebär den företagslika svarttaxiverksamheten på Facebook att den svarta ekonomin gynnas. Vi anser att det är dags att Skatteverket får i uppdrag att granska skattebortfallet av de företagslika, svarta tjänsterna som erbjuds via Facebook.

Polisens tillsyn måste skärpas och ges ett modernt regelverk

Polisens resurser för att kontrollera svarttaxi uppges från polishåll vara knappa. Till Taxiutredningen uppgav polisen att den inte har resurser att kontrollera svarttaxi. Av Transportstyrelsens rapport om beställaransvaret framgår att polisen inte heller bedriver någon tillsyn över aktörer som förmedlar svarttaxi.

Våren 2017 rapporterade P4 Sjuhärad att polisen i Mark och Svenljunga anser att det är svårt att komma åt svarttaxi via Facebook. Enligt polisen krävs det mer arbete av dem för att utöva spaningsarbete och kontrollera var affärerna görs och till vilka adresser körningarna går, jämfört med tidigare då affärerna gjordes upp på gatan utanför nöjesställena. I Förbundets kontakter med representanter för Polisen framkommer även att regelverket är ett hinder i arbetet med att följa de digitala spåren av svart verksamhet.

Svenska Taxiförbundet uppmanar därför regeringen att:

- Ge Polisen ett nationellt uppdrag att motverka svarttaxi via plattformar och sociala medier såsom Facebook m. m.
- Ge Polisen i uppdrag att utreda vilken lagstiftning som behöver ändras/kompletteras för att myndigheten ska ges möjlighet att följa de digitala spår som den svarta taxiliknande verksamheten lämnar efter sig.
- Ge Skatteverket i uppdrag att granska skattebortfallet av de företagslika, svarta tjänster som erbjuds via Facebook.

Claudio Skubla
Förbundsdirektör
Svenska Taxiförbundet